

tural plan and thus also a particular type of nappes, tectonic units. The structural elements of the same fundamental zone are genetically linked, usually connected with one another and form a homogeneous natural whole with characteristic particularities.

For this category the terms with the ending — cum are established. An example are: the Tatricum, Veporicum and Gemicum in the Central Carpathians — the Slovakides. We propose to distinguish for the Outer Carpathians-Polonides:

Beskydicum — Flysch Belt of the West Carpathians, Oravicum* — classical units of the Klippen Belt, Váhicum.

For the Inner Carpathians two fundamental zones may be distinguished:

Slanicum — north of the Upony and Szendrő crystalline complex (M. Maheľ 1982).

Bükkicum — zone of the Bukové vrchy mountains.

Hungaricum — zone of Mecsek and Vilany.

3. Primary tectonic units — nappes are of throughout West Carpathian importance, display distinct content and structural features. They are mostly the classical units, nappes, the Choč, Krížna, Magura, Silesian, Subsilesian, also Spiš nappes (including the

Besnik, Muraň, Drienok, Strážov and other higher Subtatric nappes). To the fundamental units also two groups of the Tatricum nappes and basement nappes in the Veporicum: the Krakľová, Kráľová hora nappes and the Volvec unit in the Gemicum belong.

4. Subordinate units-nappes are parts of the primary nappes. Structurally they are elements of lower order, characterized by particularities of development and structure. Most often they are so called facial subordinate nappes, with a paleotectonically different group of members. A clear example are subordinate nappes in the frame of the Krížna nappe with different developments of the Jurassic and Lower Cretaceous: the Vysoká, Belá nappes, Ďurčiná slice, Havran nappe, also Veľký Bok nappe. The degree of structural independence of individual subordinate nappes is various. A whole series of subordinate nappes or nappe slices is in the Tatricum. Of particular position is the Manín nappe in the Palealpine plan, a subordinate element of the Krížna primary nappe. Its structural independence was stressed in the time of the Mesoalpine (Laramide) folding.

The structural distinctness of the Tešín subordinate nappe is a result of the Late Styrian overthrust, with which the lower "étage" of the primary Silesian Early Styrian nappe was getting independent.

Translated by J. Pevný

AKTUALITA

Chapmanit z Pezinka

STANISLAV POLÁK

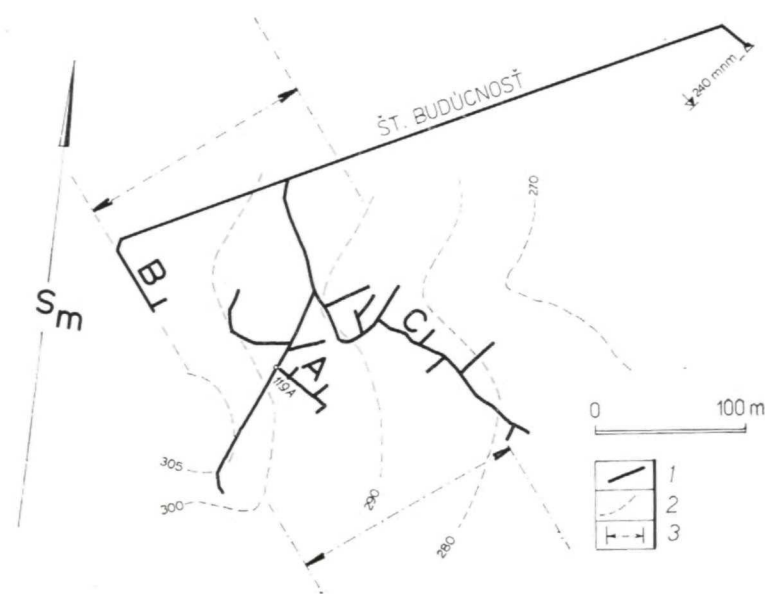
Chapmanite from Pezinok (SW Slovakia)

Strikingly green coatings and crusts, found during the drive of mining works on the antimony-arsenic-gold prospect of the Pezinok-Kolársky vrch area about 50–60 m below the surface, have been identified as chapmanite using X-ray diffraction and chemical analytical data. It is supposed that chapmanite is the hypergenous product of the lower portion of the oxidation zone.

Pri prieskumných banských prácach v juhovýchodnom pokračovaní Sb-As-Au rudného fahu Pezinok-Kolársky vrch sa na puklinách rozličných hornín v štolni Budúcnosť sporadicky objavoval neznámy výrazne olivovo zelený práškovitý povlak a tenká kôra. Pri sledovaní polohy čiernych bridlíc s impregnáciami pyritu, postupne prerážanými až zastupovanými alterovanými granodioritmi (miestami s výraznou impregnáciou zlatonosného euhedrálneho arzenopyritu a zrnkami pyritu) od p. b. 119 A na JV (obr. 1),

(dr. Rušová) umožňovala voľbu medzi izoštruktúrnymi minerálmi chapmanitom a bis-mutoferitom. Neprítomnosť Bi a zvýšený obsah As popri obsahu Sb (nad 1 ‰) naznačuje, že najpravdepodobnejšie ide o arzenonosný chapmanit $Fe_3Sb_2Si_3O_{20} \cdot 2 H_2O$. Optickú identifikáciu minerálu sťažuje extrémna jemnozrnnosť agregátov.

Pozícia arzenonosného chapmanitu v sukcesii tunajších Sb-As-minerálov nie je ešte vyriešená, lebo v miestach jeho výskytu nie sú známe ostatné typické najmladšie generácie

Obr. 1. Výskyt chapmanitu (A) v štolni Budúcnosť v Pezinoku. 1 — priebeh banských diel štolne Budúcnosť, 2 — výškové vrstevnice povrchu, 3 — rudný fah Sb-As-Au Pezinok, Kolársky vrch, B — Zlatá žila (As-Au), C = komplexné Sb-As-Au zrudnenie na čiernej poruche Fig. 1. Chapmanite occurrence (A) in the Budúcnosť adit in Pezinok. 1 — mining workings of the Budúcnosť adit, 2 — contour lines of altitude, 3 — the Pezinok-Kolársky vein (Sb-As-Au ores), B — the Zlatá (gold) vein, C — compound mineralization (Sb-As-Au) on the "black" fault

bol výskyt povlaku mimoriadne nápadný. V tomto mieste nesporne išlo o najmladšiu generáciu minerálov objavujúcu sa na polo otvorených puklinách a v brekciovitých partiách granodioritov, ale aj čiernych bridlíc s pyritom. Vzhľadom na pomerne malú hĺbku pod povrchom (50 až 60 m) nebolo možno vylúčiť, že ide o neznáme hypergénne produkty, aj keď ostatné typické indicie v podobe rozličných oxidických minerálov Fe^{+3} tu nemožno vôbec pozorovať. Orientačná spektrálna analýza naznačovala, že by mohlo ísť o zmes ílovitých minerálov so skoroditom.

Rtg identifikácia v laboratórnom stredisku Geologického prieskumu v Spišskej Novej Vsi

Sb zrudnenia a ani jasné hypergénne produkty. Napriek tomu, že jeho výskyt ležia mimo okruhu recentnej perkolácie povrchovými vodami a zrejme nesúvisia ani s hlavným Sb zrudnením na tejto štolni, predpokladáme, že ide o lokálne produkty z tesného podložia hypergéennej zóny. Otázne je aj to, do akej miery môže tento minerál (teoreticky obsah Sb 24 ‰) ovplyvňovať bilanciu Sb pri litogeochemických prácach alebo aj v rudných materiáloch.

V sledovaní a riešení pozície chapmanitu sa bude pokračovať.

Geologický prieskum
Bratislava